

In memoriam
Prof. dr. sc. BRANKO BABAC

PROFESSOR EMERITUS SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U
OSIJEKU
(1939. – 2012.)

U Zagrebu je 11. kolovoza 2012. preminuo dr. sc. Branko Babac, redoviti profesor Pravnoga fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i professor emeritus toga Sveučilišta.

Rođen god. 1939. u Zadru, prof. Babac završio je gimnaziju u Osijeku s odličnim uspjehom (god. 1959.), a zatim je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao (god. 1963.), magistrirao (god. 1980.) i doktorirao (god. 1982.). Mentor magistrarskog i doktorskog rada bio je akademik Eugen Pusić. Nakon diplomiranja radio je u ondašnjim općinskim javnim tužilaštvima u Osijeku (kao vježbenik, te zamjenik općinskog javnog tužitelja) i Vinkovcima (kao općinski javni tužitelj), PIK-u «Belje», Darda (kao glavni pravni zastupnik), te u poduzeću «Obnova» Osijek (kao direktor Općekadrovskog sektora). Na Pravnom fakultetu u Osijeku bio je asistent (od god. 1976.), znanstveni asistent (od god. 1980.), docent (od god. 1982.), redoviti profesor (od god. 1986.), te redoviti profesor u trajnom zvanju (od god. 2000.) iz predmeta Upravna znanost. Redoviti je profesor i iz predmeta Upravno pravo (od god. 1988.). Dekan je Pravnoga fakulteta (od god. 1988. do 1990.), niz godina predstojnik Katedre upravno-pravnih znanosti. Professor je emeritus Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (od god. 2010.). Bio je član Vlade RH i ministar pravosuđa, te pučki pravobranitelj RH.

Ponikao iz škrtaoga dalmatinskog krša i mnogobrojne obitelji, došavši «vlakom bez voznog reda» u Slavoniju, selo Đurdanci, te zatim u Đakovo i Osijek, bistra i oštra uma, željan znanja, goleme radne energije, prof. Babac se uzvinuo do iznimno visokih intelektualnih i znanstvenih dosega. Tijekom svoje plodne znanstvene karijere objavio je šest znanstvenih knjiga, od čega jednu u koautorstvu, te 62 izvorna znanstvena djela. Njegovo je središnje djelo knjiga: «Upravno pravo – Odabrana poglavlja iz teorije i praxisa», Osijek, 2004. Ta je knjiga imala zadatak poslužiti studentima osječkoga Pravnoga fakulteta kao udžbenik, ali i udovoljiti europskim standardima, te slijedom toga europeizaciji hrvatskoga upravnog prava. Taj je složen zadatak prof. Babac riješio na način koji ga u očima nas, njegovih učenika, čini teško dostižnim uzorom kako se širinom znanja ostvaruje visoka razina pravnoga istraživanja, umovanja i zaključivanja. Knjiga obuhvaća 1066 stranica (posljednjih 77 stranica označeno je rimskim brojevima), a podijeljena je na sedam glavnih dijelova. Sadrži, umjesto predgovora, podatke o piscu, sumarni sadržaj, sadržaj, zaključno izlaganje (na hrvatskom, francuskom, njemačkom i engleskom jeziku), popis vreća, stvarno kazalo i kazalo imena. Autor prihvaća teorijska rješenja određenih problema koja su u inače oskudnoj našoj literaturi upravnoga prava već došla do izražaja, ali se na njima ne zadržava već ih stvaralački dograđuje i obogaćuje novim shvaćanjima i idejama. Služio se brojnom literaturom, te se pokazao kao vrstan poznavatelj kapitalnih djela stranih pisaca, osobito francuskih, njemačkih i austrijskih. Posebna znanstvena priznanja stekao je prof. Babac i knjigama «Samoupravno odlučivanje i birokratska struktura», Osijek, 1986., 255 str., Hrvatsko političko-upravno ustrojstvo – O strategijskom značenju, Zagreb, 1992., 98 str., te «Obnova hrvatskoga građanskog društva – Politička kontrola i državna uprava», Osijek, 1994., 259 str. Značajan znanstveni doprinos dao je prof. Babac i kao voditelj i istraživač znanstveno-istraživačkih projekata,

prevoditelj tekstova uglednih pravnih pisaca, aktivnim sudjelovanjem na brojnim znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu, te kao voditelj i nastavnik poslijediplomskoga pravnog studija.

Posebnost prof. Babca određuje i njegova djelatnost sveučilišnog nastavnika kojoj je posvećivao gotovo jednaku pažnju kao i znanstvenom radu. O tome svjedoče njegova predavanja, iz predmeta Nauka o upravljanju (kasnije Upravna znanost), koja je obavljao od vremena kada je postao znanstveni asistent (god. 1980.) pa sve do umirovljenja (god. 2009.). Održavao je i nastavu iz predmeta Upravno pravo, kao i nastavu na stručnom upravnom studiju iz više predmeta. Utemeljio je Poslijediplomski studij «Poslovno pravo i poslovne transakcije». Bio je voditelj toga studija, te nastavnik iz predmeta Management poslovnih transakcija, Metodologija društvenih istraživanja i Poslovna etika. Bio je mentor brojnih diplomskih radova, deseterici pristupnika u postupku stjecanja magisterija znanosti (od toga sedmorici asistenata Pravnoga fakulteta), te petorici pristupnika u postupku stjecanja doktorata znanosti, s tim da su svi oni bili asistenti, a danas su izvanredni profesori ili docenti Pravnoga fakulteta. Kao dekan Pravnoga fakulteta, prof. Babac imao je važnu ulogu u donošenju tzv. «Liberalno-demokratskog programa preobrazbe Pravnoga fakulteta» (god. 1989.),

Prof. Babac obavljao je i niz drugih javnih poslova na Pravnom fakultetu i izvan njega. Bio je glavni urednik Godišnjaka Pravnoga fakulteta u Osijeku (od god. 1982. do 1985.), te kasnije urednik fakultetskoga Pravnog vjesnika (od god. 1999. do 2007.). Obnašao je dužnost člana, kako se tada zvala, Matične komisije za oblast prava (od god. 1982. do 1991.), a potom člana Matičnog povjerenstva za pravne znanosti (od god. 1996. do 1998.). Nakon građanskoga preokreta, bio je član Vlade RH i obnašao dužnost ministra pravosuđa (god. 1990. i 1991.). Obnašao je i dužnost (prvoizabranog) pučkog pravobranitelja RH (ombudsman, mediateur) (od god. 1993. do 1996.), te člana Državno-odvjetničkog vijeća (od god. 2005. do 2009.). Potonje navedene dužnosti stavljaju prof. Babca na istaknuto mjesto u galeriji javnih ličnosti našega političkog života. Svoje je obveze uspješno usklađivao, tako da dobitak jedne takve osobnosti kao što je njegova za politiku, nije značio gubitak za znanost.

Za svoje javne zasluge prof. Babac je od Predsjednika RH odlikovan Spomenicom Domovinskog rata, Spomenicom domovinske zahvalnosti i Redom hrvatskoga trolista.

Odlazak našega zaslužnog profesora posebice pogađa njegove suradnike i nas njegove učenike. Svojim nas je djelom nadahnjivao, pomagao nam i poticao u znanstvenom radu, ugrađivao duh demokracije, humanizma i poštovanja ljudskog dostojanstva. Stoga mu, u svojoj tuzi i sjećanju na njega, posvećujemo ovaj tekst kao skroman izraz zahvalnosti za sve što je učinio za našu upravno-pravnu znanost, Pravni fakultet u Osijeku i svoje studente.

Prof. dr. sc. Boris Ljubanović